

Körvonalazódik a diákhitel

V a j o n m e g é r i ?

A törvénybeiktatás előfeltételként nemrégiben rendeletet hozott a kormány, a már évek óta emlegetett diákhitel részletes kidolgozásának szükségességéről. Ebben egyre tisztábban körvonalazódik, a tervek szerint 2001/2002-es tanévtől bevezetésre kerülő hitelrendszer. A részletesen kidolgozott jogszabály február végére várható.

A kormány „a társadalmi és az egyéni felemelkedés elősegítése céljából, a felsőoktatáshoz való hozzáférés esélyének növelése érdekében dolgozta ki hallgatói hitelrendszerét”. A diákhitel lényege egy, az egyetemi-főiskolai

tanulmányi költségek finanszírozása, olyan kölcsön formájában, amelyet a hallgató tanulmányai befejeztével, jövedelemarányosan törleszthet vissza, havonta átlagosan fizetése 6-7 százalékában. A kormányrendelet szerint, az egy tanévben felvehető összeg 210 000 forint lenne a bevezetés évében, s a mindenkori hitel, esetlegesen emelkedő összegét évente határoznák meg.

A hitel, változó kamatozású, amely mindenkor igazodik a forrásköltséghez, valamint tartalmazza a „hitelek aktuális kockázati” prémiumát és a rendszer adminisztratív költségeit. A hallgatói hitelrendszert a Diákhitel Központ

m ű k ö d t e t n é , amely semmilyen más gazdasági tevékenységet nem folytatna. A törlesztést is ennek a Központnak fizetnék a diákok. (Ez jelentheti az adminisztratív költségeket. Hogy mit értünk kockázati prémium alatt, arra még a továbbiakban fény derül. A változó kamatozás jelentése azonban rejtély.)

A rendszer előnye, hogy tehermentesíti a családokat a továbbtanulás költségei alól, valamint a diploma megszerzése a kedvezőtlen szociális helyzetűek számára is elér-

hetővé válik. A hallgatónak egyetemi, főiskolai éve alatt nem feltétlenül kell munkát vállalnia, s anyagi biztonságban, teljesen tanulmányaira koncentrálhat, már amennyire havi 21 000 forint anyagi biztonságot nyújthat.

A kérdés csupán az, hogy a munkaerő-piaci túlképzésben részt vevő, és a jövedelmi skálán alacsony jövedelműként nyilvántartott szakmát tanuló diákok – mint például a tanár szakos hallgatók –, számára megéri-e a diákhitelt igénybe venni. Hiszen előfordulhat, hogy a fizetésük 6-7%-át érintő törlesztést (ha egyáltalán találnak munkát azon a pályán), akár nyugdíjas korukig fizetniük kell. A jelenlegi elhelyezkedési viszonyokat figyelembe véve, a jogi, közgazdasági és az informatikus képzés a leginkább kifizetődő és keresett.

A diákhitel, bár még be sem vezették, nem örvend nagy népszerűségnek, s ha figyelembe vesszük, hogy milyen túlsúlyban vannak a tanár szakos hallgatók a felsőoktatásban, érthető is.

A diákhitel nem számít új dolognak Európában, s a világ más országaiban sem, de a magyarországi gazdasági viszonyok nem hasonlíthatóak össze a nyugat jobban működő gazdaságaival, ahol a frissdiplomás fiatal nem minimálbérből törleszti a hitelét. A visszafizetési arány szinte sehol sem közelíti meg a 100 %-ot, és valószínű hazánkban sem fogja. Erre már, a kormányrendelet is utal: „A hitelt felvevők jogszabályban meghatározott átmeneti törlesztőképzetlenséggel járó esetekben kamattámogatás, míg végleges törlesztőképzetlenség

esetén tartozás elengedésében részesülhetnek”. A vissza nem fizetés költségeit a hallgatók egységes kockázati közössége fedezi a kockázati prémiumon keresztül – írja a rendelet –, ami azt jelenti, hogy fenn említett aktuális kockázati prémium, mértéke attól függ mennyien nem tudnak fizetni. A rendelet, bár csak a törvénytervezet irányelveit szabja meg, máris igen módszeresen zárja, az esetleges vissza nem fizetés lehetséges kikapuit.

Nem akarom senkinek elvenni a kedvét a diákhitel felvételétől, hiszen biztosan sokan vannak, akiknek ez az egyetlen lehetőségük a továbbtanulásra, de azt mindenképp tanácsolnám, hogy jól átgondoltan tegyék meg ezt a lépést, és részletesen tanulmányozzák a hitelfelvétel és törlesztés feltételeit.

G. Zs.

Amit a hallgatói hitelrendszerről tudni érdemes

– Ha egy felsőoktatási intézmény alapképzésében veszel részt beiratkozott hallgatóként, akkor tanévenként 210 ezer Ft hitelt igényelhetsz. A felvehető hitel maximális összege évente nőhet.

– A hitelt az igénylők automatikusan megkapják, nincs hitel-elbírálás, nincs szükséged sem kezesre, sem fedezetre.

– A végzés után, amikor diplomásként munkát vállalsz, megkezded a tanulmányok alatt felvett hitel visszafizetését.

– A hitelt jövedelemarányosan kell visszafizetned. Ez azt jelenti, hogy nincs fix, előre meghatározott törlesztő részlet és futamidő. A törlesztő részleteidet a jövedelmed százalékában határozták meg (ez kb. 6-7 százalék lesz), a munkáltatód vonja le, és mindig az aktuális jövedelmedhez igazodik. Tehát ha magas a jövedelmed, magasabb lesz a törlesztett részlet és hamarabb visszafizeted a hitelt, ha alacsony a jövedelmed alacsonyabb a törlesztő részlet és ennek megfelelően tovább tarthat a hitel visszafizetése is. Ha gyorsabban szeretnéd törleszteni a felvett hitelt és anyagi teherviselő képességed ezt megengedi, mindezen túl lehetőség van előtörlesztésre is.

A lenti táblázat megmutatja, hogy az egyes havi jövedelmek mellett mekkora lesz a havi részleted:

A jövedelemarányos törlesztés megkönnyíti számodra a hitel felvételével kapcsolatos döntés meghozatalát, hiszen soha nem kell attól tartanod, hogy alacsonyabb jövedelmed miatt nem tudod vál-

alni a törlesztő részletek fizetését, mivel az mindig automatikusan igazodik a jövedelmedhez.

– A felvehető hitel változó kamatozású, ami a kockázatot csökkenti. A hitel kamatlába alapvetően két tényezőtől tevődik össze: az állampapír-hozamhoz hasonló mértékű alacsony kamatból (ami évről-évre változik) és ezen felül egy fix százalékból. Ha az állampapír-hozamok csökkennek, (például azért mert az infláció is csökken) akkor a hitelkamatláb első tényezője is csökkenni fog. Az ezen felüli fix százalék (kb. 5%) nyújt fedezetet az adminisztratív költségekre és a nem fizetési kockázatokra. Ez a mai körülmények között kb. 10% + 5% vagyis 15%-os hitelkamatot jelentene. (Összehasonlításként hasznos tudnod, hogy bármilyen, nem kedvezményes banki hitelkamat ennél magasabb.)

– A hitelt felvevő hallgatók – a biztosításokhoz hasonlóan – kockázati közösséget alkotnak. Tulajdonképpen egymásért vállalnak felelősséget, az esetleges nemfizetések miatt felmerülő költséget közösen viselik.

– Tartozásod a GYES, GYED, a kötelező sorkatonai szolgálat illetve a regisztrált munkanélküliség ideje alatt nem növekszik tovább.

– Ha a nyugdíjkorhatár elérésig tartozásodat nem sikerült visszafizetned, vagy idő előtt egyéb okok miatt munkaképtelenné válsz (rokkantság, halál), fennmaradt tartozásodat teljes mértékben elengedik.

Havi bruttó jövedelem (Forint)	40.000	60.000 - 80.000	100.000	120.000	140.000	160.000
Törlesztő részlet (Forint)	2400 2800	3600 4800 4200 5600	6000 7000	7200 8400	8400 9800	9600 11200

YES!

nyelviskola

angol és német
nyelvoktatás

- egyénileg és csoportosan
- magyar és idegen anyanyelvű tanárokkal
- folyamatosan induló kurzusok
- minden szinten
- minden nap 6 és 22 óra között

DIÁKKEDVEZMÉNY: 10%

Érdeklődni:
hétfőtől péntekig 8-14 óráig
6722 Szeged, Zászló u. 4/A fsz. 1.

Tel.: 62/451-202